

Bemin God bovenal en uw naaste als uzelf

(30^e Zondag in het A-jaar)

Lezingen: **Ex 22, 20-26**: Ooit waren wij vluchtelingen?

Mt 22, 34-40: Jezus antwoordt meesterlijk op de zoveelste strikvraag van een wetsgeleerde.

Inleiding

De kruisiging van Jezus was zeker het meest tragische moment uit zijn leven. Daar hebben wij een teken van gemaakt: +. Maar wat Hem bijna dagelijks deed afzien, waren toch wel de pesterijen in de test- en strikvragen van de godsdienstige leiders van zijn eigen volk.

Want als je voortdurend op de korrel wordt genomen door pesterijen, dan zijt ge gene minuut meer gerust. Dan moet ge altijd op uw woorden letten.

En Jezus stond erop al die momenten van publiekelijke ondervragingen in feite echt alleen voor en dat tegenover twee sterke blokken:

- De Farizeeërs: Een strenge lekenbeweging van conservatieve wetsgeleerden (erg gewaardeerd door het volk)
- De Sadduceeën: Een liberale priesterbeweging, sterk gesecculariseerd. (Zij geloofden niet in de verrijzenis.)

Maar hoe verschillend die twee groepen ook waren, ze spanden wel eensgezind samen tegen Hem. In die zin stond Hij wel alleen, ware het niet dat Hij zijn kracht putte uit de band met zijn Vader. In die sfeer van wantrouwen moeten wij Jezus situeren in dit evangelie.

Duiding

Een Farizeeër stelt aan Jezus de gemakkelijkste vraag die een jood maar kan krijgen: Wat is het voornaamste gebod in de Wet?

Vraag dat aan onze joodse stadsgenoten in Antwerpen die rond gebod en wet elke sabbat trouw samenkomen en die zullen raar opkijken.

Ja, die zijn zo thuis in het echt verstaan van de WET (de TORAH: geeft richting aan je leven) en die zullen u ook nog uitleggen wat gebod betekent (MITSWAH: een aanbod, een geschenk, een aanbidding, dat laat je toch niet links liggen).

Die sluwe Farizeeër weet maar al te goed dat zijn tegenstander dat ook allemaal weet. En Jezus antwoordt daarom kort en correct en ik herhaal zijn antwoord:

*Gij zult de Heer uw God **beminnen** met geheel uw hart, geheel uw ziel en geheel uw verstand. Dat is het voornaamste en eerste gebod* (een aanbod, order, perspectief).

Het tweede is daarmee gelijkwaardig: *gij zult uw naaste **beminnen** als uzelf.*

Aan deze twee hangt heel de WET (de richting, de zin van heel uw leven) en de PROFETEN - die jullie vermoord hebben - dat laatste heeft Hij er niet bij verteld. Hij bleef dus correct. Het zal ook met Hem gebeuren want ook Hij is een profeet, en nog niet één van de minsten.

Beseffen wij nu wat een compleet ander antwoord Jezus hier geeft met dezelfde woorden van de wetsgeleerde.

Zij kunnen Hem dus niet pakken en de wetsgeleerde verdwijnt uit het verhaal.

Jezus had gezien dat heel dat wetssysteem van zijn volk ineens was gestort als een kaarten huisje, zo corrupt als het geworden was. In Jezus' tijd waren er niet minder dan 613 wetteksten.

In dit evangelie hangt Hij het allerbelangrijkste (de zin van heel ons leven) op vanuit de PROFETEN en herleidt dus heel dat wetsgedoe tot twee grote opdrachten van beminnen (dus niet van plichten) en die twee zijn gelijkwaardig: ***bemin God bovenal en uw naaste als uzelf.***

En zo komt Jezus hier naar buiten met een bijzondere levensechte invulling van wat echt beminnen is. Want over liefde gonst het in deze wereld aan invullingen. Ga op uw laptop maar eens kijken bij Google, tik LOVE in en je krijgt meer dan 8 miljoen antwoorden. Onmogelijk om daar wijs uit te geraken. Maar zeker is dat er voor 'love' een massale belangstelling blijft.

Beminnen? Waarover gaat dat nu bij Jezus?

Jezus heeft ons al zeker in dit evangelie duidelijk gemaakt: beperk u niet tot wetten en regels en reglementen want dan zit je gevangen in verplichtingen en kom je nooit uit bij beminnen. Voor Jezus zijn wetten welkom als ze maar de liefde bevorderen. Wie bedriegt en liegt, kan niet meer beminnen.

Daardoor bereiken wij een heel andere sfeer dan die wettische waar Jezus helemaal niet mee om kon.

Maken wij dat concreet zoals echtparen dat doen.

In een christelijke visie (Jezus' visie) probeert een echt-paar op hun trouwdag hun beminnen bondig uit te drukken in hun huwelijksbelofte.

Bijvoorbeeld: Ik beloof je te beminnen en daarmee bedoel ik dan:

ik engageer me (met mijn hart, mijn ziel, mijn verstand) om voor u te doen en te laten wat goed is voor u.

Ik zeg het nu misschien wat te prozaïsch om het kort en helder te houden.

Maar mijn hart is daar in alle geval bij. Zonder gevoel, geen liefde en geen huwelijk.

En vanuit die visie ontdekken echtparen hoe deugd het hen kan doen om te communiceren met elkaar. Want zo kunnen zij mekaar duidelijker maken wat ze echt nodig hebben van elkaar. Het zou nogal paternalistisch zijn als men er zou van uitgaan dat men zonder een echte persoonlijke communicatie elkaar ten diepste zou kunnen kennen. En het geheim van communicatie blijft het luisteren naar mekaar. Dan pas weet ik wat ik voor jou kan betekenen. Anders blijft er een sluimerend misverstand onze relatie vertroebelen.

En wat ook heel bijzonder is in deze Jezus' visie van beminnen: dat je de naaste bemint zoals je jezelf bemint: dat het dus een wetmatigheid is dat je de ander niet meer kunt beminnen dan jezelf.

Hoe meer wij onszelf respecteren, ons zelf kunnen aanvaarden des te meer zullen wij erin lukken om de ander te waarderen en te respecteren. Dat is weer het goede nieuws van het evangelie.

Samengevat: de Farizeeër begon dit evangelie met een joodse vraag: wat is het voornaamste gebod in de wet? Joodser kan het niet.

Jezus heeft de vraag gehoord (echt geluisterd) en neemt die vraag mee in zijn lievelingsonderwerp: hoe leren wij beminnen? en hoe kunnen wetten ons daarbij helpen? Wetten die ons daarbij niet helpen zijn geen wetten.

Wat een bevrijding, verlossing, opluchting! Jezus, onze God die redt!

Vergevingsmoment

Om goed eucharistie te vieren, d.w.z. samen, keren wij ons naar die Barmhartige Vader van Jezus en onze Vader, met onze bede tot driemaal toe:

- Hoe reageer ik op iemand die mij een vraag stelt terwijl ik twijfel aan zijn goede bedoelingen? Heer, ontferm U!
- Wat doe ik als mijn naaste openlijk op de korrel wordt genomen en ik sta daarbij? Christus, ontferm U!
- Wie moet het ontgelden als iemand mij vraagt: Hoe is het met u? En dan niet meer naar mij luistert? Heer, ontferm U!

God, Gij hebt ons al vergeven dat wij zijn zoals wij zijn, daarom houden wij niet op U te vragen om genadig te blijven: genade op genade. Gij doet niets anders dan mensen, ieder mens, belangrijker te vinden dan Uzelf. Ik ben die mens. Amen.

Voorbede

Moge het vernieuwde contact met dit evangelie ons hebben geraakt, wil dankbaarheid ons antwoord zijn. Laat ons bidden...

Het gebeurt meer dan wij graag hebben dat ons verlangen om te beminnen afgeremd wordt door ons ego, help ons dan los te komen uit dat eng opgesloten-zijn dat ons niet blij kan maken. Laat ons bidden...

Als ik zelf niet weet of er in de straat waar ik woon geen vluchteling huist of een vreemdeling aanwezig is, geef mij dan de nederigheid om iedereen te groeten in die straat zodat ik vroeg of laat klaar ben voor die ontmoeting. Laat ons bidden...

Tenslotte willen wij even stilstaan bij wat onszelf bezighoudt vandaag. Help ons om onze eigen intentie te verhoren.... Laat ons bidden...

Hugo Dierick – oktober 2017